

Beleidsplan 2024 – 2029

Stichting Nationaal Openbaar Vervoer Museum

Gevestigd aan de Jetze Veldstraweg 46a

in Ouwsterhaule

Ouwsterhaule, juli 2024.

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2.0	Inleiding	4
2.1	Ontstaan en geschiedenis NOV Museum	4
2.2	Thema	4
2.3	Beschrijving collectie museum	5
2.4	Doelstelling	5
3.0	Beheer en behoud collectie	6
4.0	Publiekstaak	7
4.1	Tonen van de collectie	7
4.2	Presentaties	7
4.3	Publicaties	8
5.0	Educatie	9
6.0	Bedrijfsvoering	10
6.1	Professionaliteit	10
6.2	Medewerkers	10
6.3	Profilering	10
6.4	Huisvesting	11

1.0 Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan voor de jaren 2024 tot en met 2029 van het Nationaal Openbaar Vervoer Museum (NOV) uit Ouwsterhaule. Tot 2009 is het museum

bescheiden van omvang geweest en was het vooral bekend als bus museum.

In 2009 is het roer omgegooid en is met behulp van vele vrijwilligers, participanten van de GGZ en sponsors het museum omgetoverd in een volwaardig Openbaar Vervoer Museum, waarbij niet alleen de geschiedenis van autobussen, maar ook die van treinen, trams en veerboten uitvoerig wordt belicht. Het nieuwe museum is in 2010 in gebruik genomen en is gevestigd in de gebouwen van het voormalige bouwbedrijf Noppert aan de Jetze Veldstraweg in Ouwsterhaule.

De verzameling nostalgische autobussen is met ingang van 2015 ondergebracht in een aparte rechtspersoon, NOV Touring B.V. De aandelen van deze B.V. zijn in handen van de stichting Nationaal Openbaar Vervoer Museum. De exploitatie van de autobussen en werkplaats vinden binnen de B.V. plaats.

Het museum biedt meer dan alleen haar museale taak in de vorm van het tentoonstellen van de openbaar vervoer collectie en het rijdbaar houden van historische autobussen, die in de jaren 50, 60, 70 en 80 van de vorige eeuw een belangrijke rol hebben gespeeld in het streek- en stadsvervoer van Nederland.

Wij zijn een museum dat zich voortdurend voelt uitgedaagd om meer te bieden en daardoor volop in ontwikkeling blijft.

2.0 Inleiding

2.1 Ontstaan en geschiedenis NOV Museum

Het initiatief tot het oprichten van een openbaar vervoer museum is genomen door een paar enthousiastelingen die in 2000 een oude autobus kochten en deze begonnen

op te knappen. Al snel sloten een aantal collega's van het vervoerbedrijf Arriva zich hierbij aan en wordt er in 2001 een hal gehuurd in Ouwsterhaule.

De hobby van deze grondleggers groeit uit tot het verzamelen van allerlei memorabilia op het gebied van openbaar vervoer, die in vitrines worden tentoongesteld. Daarnaast worden er oude autobussen opgekocht en soms zelfs in de vorm van een donatie verkregen.

Gaandeweg ontstond er een vriendenclub en kwamen er vrijwilligers die veel werk hebben verricht bij het restaureren van de autobussen en het beheren van de verzameling. Hoewel het museum in de beginfase nog een bescheiden omvang heeft groeit het, dankzij vele giften, in de vorm van geld en in natura, uit tot een toonaangevend museum op het gebied van openbaar vervoer.

Het museum voorziet in haar bestaan door het verzorgen van catering in het museum en vrijwillige bijdragen van bezoekers. Het museum ontvangt voor haar exploitatie geen bijdragen van overheden en is dus volledig selfsupporting.

2.2 Thema

Dit beleidsplan krijgt het thema 'Samen', omdat de collectie van het museum een groot aantal mensen met elkaar laat samen werken en ze op een centrale plaats bij elkaar brengt. Niet alleen de bezoekers, maar vooral ook de vrijwilligers. Tot nu toe heeft het NOV zeer beperkt samengewerkt met andere organisaties. De snel veranderende wereld maakt dit in de nabije toekomst waarschijnlijk meer noodzakelijk.

Het openbaar vervoer brengt mensen samen door de reizen die ze maken. Mensen die hun belevenissen, ervaringen en emoties met elkaar delen. Tijdens de reis worden verhalen over liefde, dood, geboorte, het onderweg zijn, verdriet en een nieuwe bestemming vinden, met elkaar gedeeld.

Het openbaar vervoer brengt mensen samen in plaatsen en op routes die naar huis, naar het werk of naar een vakantiebestemming leiden. Van halte naar halte, van perron naar perron en van station naar station.

De geschiedenis verbindt het openbaar vervoer met culturele, demografische en infrastructurele ontwikkelingen. Het verbindt ambacht met techniek en industriële ontwikkelingen met futuristische concepten op het gebied van vervoer en vormgeving. Er wordt een verbinding gemaakt tussen het heden, het verleden en de toekomst. Passagiers worden verbonden met de chauffeur, conducteur of machinist. Deze verbindingen vindt u overal terug in de vormgeving en inrichting van het museum.

2.3 Beschrijving collectie museum

De collectie van het museum bestaat uit zeven autobussen, waarvan er vijf rij-vaardig zijn. De oudste rijdbare bus, een Leyland-Werkspoor (bolramer) uit 1958, wordt, net

zoals de andere rijdbare bussen, regelmatig ingezet voor trouw- en museumritten. De overige museumbussen zijn van de merken Leyland, DAF, Mercedes-Benz, VDL en Volvo. Deze autobussen zijn veelal voorzien van carrosserieën die door Nederlandse bedrijven, zoals Hainje, Werkspoor, Den Oudsten en Smit-Joure, zijn gebouwd. Sinds januari 2013 beschikt het museum tevens over een uit 1948 daterende Amsterdamse tram, die in bruikleen van een Amsterdamse stichting is verkregen.

Daarnaast beschikt het museum over honderden schaalmodellen van autobussen, treinen en trams. In de expositieruimten bevinden zich ook talloze uniformen van de meest uiteenlopende openbaarvervoerbedrijven, waarvan de meeste al niet meer bestaan. Verder is er een grote, werkende miniatuur-spoorbaan te zien. Tevens beschikt het museum over een zeer groot archief met boeken, foto's en filmmateriaal op het gebied van openbaar vervoer. Men kan ook speciaal ingerichte vitrines bekijken, waarin een goed beeld van de oude Friese vervoerbedrijven, zoals NTM, LABO, LAB, NOF, ZWH en FRAM wordt gegeven. Veel van dit materiaal is geschonken of in bruikleen gegeven door sympathisanten of door middel van erfenissen verkregen.

2.4 Doelstelling

De stichting NOV ziet het als haar doelstelling om mensen, van jong tot oud, in verbinding te brengen met de historie van het openbaar vervoer in de breedste zin.

Het ziet het als haar taak om het mobiele erfgoed te behouden voor toekomstige generaties. Daarbij probeert de stichting een breed publiek te bereiken.

3.0 Beheer en behoud collectie

Het beheer en behoud van de collectie ziet het stichtingsbestuur als haar belangrijkste taak. Dit zorgt er immers voor dat dit cultureel erfgoed voor de komende generaties wordt bewaard. Daarvoor beschikt het NOV over gehuurde loodsen en een museumruimte te Ouwsterhaule. Een van de loodsen is in de jaren 2009/2010 ingrijpend verbouwd tot een voor het publiek toegankelijk museum en biedt nu plaats aan de collectie modellen, uniformen, treinbaan en vitrines met memorabilia op het

gebied van openbaar vervoer. Daarbij is tevens aandacht geschonken aan klimaatbeheersing, verlichting en duurzaamheid. Doordat wij huren is een verdere verduurzaming alleen mogelijk door de verhuurder.

In de afgelopen jaren is een begin gemaakt met het digitaal vastleggen van de verzameling, zoals uniformen, schaalmodellen, fotomateriaal etc. Daarbij wordt ook vastgelegd of de voorwerpen eigendom van de stichting zijn of (en van wie) ze in bruikleen zijn verkregen. Daarnaast is de omvangrijke verzameling van boeken (bijna 2000 exemplaren), waarin het openbaar vervoer in alle vormen wordt beschreven, digitaal vastgelegd en gerubriceerd. De verzameling is via de website door iedereen te raadplegen.

4.0 Publiekstaak

Ons hoofddoel is de bezoekers te laten genieten van de bijzondere en dynamische collectie met betrekking tot het nationale openbaar vervoer. Het publiek kan in het museum alle aspecten van het openbaar vervoer op zich in laten werken. Bij veel oudere mensen zullen nostalgische herinneringen terugkomen van de tijd waarin men zelf gereisd heeft. Jongere mensen zijn vaak geïnteresseerd hoe het openbaar vervoer vroeger in zijn werk ging en wat voor voertuigen daarbij werden gebruikt. Het museum blijft voortdurend investeren in de uitbreiding van de museumcollectie.

4.1 Tonen van de collectie

De vaste collectie van het museum wordt op een boeiende manier aan een zo breed mogelijk publiek getoond. Daarbij wordt de collectie in overzichtelijke vitrines getoond. Daarin worden diverse openbaarvervoerbedrijven uit het verleden belicht, door middel van foto's, bus modellen, dienstregelingen, buskaartjes en andere memorabilia.

Naast de liefhebbers van autobussen, trams en treinen wil het museum ook het bezoek van kinderen met hun vaders en moeders en/of grootouders bevorderen. Daartoe is een treinbaan, een kinderspeelhoek en een echte autobuscabine in het museum ingericht. Daarnaast is er een treinbesturingssysteem tentoongesteld, dat voorzien is van een beeldscherm, waarbij met een druk op de knop filmpjes worden getoond over het openbaar vervoer, waaronder een korte film over de historie van het museum en de door het museum gebruikte nostalgische bussen.

Deze voorzieningen, in combinatie met de collectie, zorgen er voor dat iedere bezoeker, jong of oud, in het museum een aangename morgen of middag kan doorbrengen. Daarbij verzorgen vrijwilligers van het museum een rondleiding, waarbij toelichting wordt gegeven op het tentoongestelde, maar ook veel vragen worden beantwoord. Dit is mogelijk omdat de meeste vrijwilligers in het openbaar vervoer werkzaam zijn geweest.

4.2 Presentaties

Het museum presenteert zich zowel binnen als buiten het museum aan het publiek. Daarbij wordt regelmatig de publiciteit gezocht. Het museum zal ook in de toekomst de publiciteit bij door haar georganiseerde evenementen blijven zoeken. In 2028 wordt het 25-jarig jubileum gevierd.

Daarnaast maken historische busritten onderdeel uit van het presentatieaanbod. In veel gevallen worden deze busritten gecombineerd met een bezoek aan het museum.

4.3 Publicaties

Het museum streeft ernaar om in de komende beleidsperiode haar activiteiten in de vorm van publicaties onder de aandacht van het publiek te brengen. Dit doet zij door middel van het eigen NOV-Infomagazine dat aan haar donateurs en sponsors driemaal per jaar wordt toegezonden. Daarnaast heeft het museum een eigen website, waarop geregeld van toekomstige en in het verleden georganiseerde activiteiten verslag wordt gedaan. Ook beschikt zij over een Facebookpagina (NOV Museum Ouwsterhaule), die door een groot aantal mensen wordt gevolgd. Tenslotte heeft het museum een eigen brochure over haar activiteiten.

5.0 Doelgroepen

De stichting wil met haar aanbod de volgende doelgroepen bereiken:

- recreanten en toeristen (bevordering toerisme in Friesland)
- leerlingen van basisscholen
- leerlingen van het voortgezet- en middelbaar onderwijs
- gezinnen met jonge kinderen
- de bewoners uit de directe omgeving
- senioren (opa's en oma's met hun kleinkinderen)
- de specifieke liefhebbers van techniek met interesse in openbaar vervoer.

6.0 Bedrijfsvoering

Het museum wil in de komende beleidsperiode haar waarde en erkenning als zelfstandig museum blijven vormgeven en handhaven. Dit zal zij op een professionele wijze blijven doen.

6.1 Professionaliteit

De stichting richt zich heel nadrukkelijk op het continu verbeteren van haar professionaliteit. Aan dit onderdeel van onze bedrijfsvoering wordt een hoge prioriteit gegeven. Wij hebben het stadium van hobbyclub al een aantal jaren geleden achter ons gelaten.

Gelet op de huidige omvang van de collectie van het museum en het aantal autobussen, is het noodzakelijk dat er een effectieve en professionele bedrijfsvoering wordt gevoerd. Dit is één van de redenen geweest om de exploitatie van de autobussen en de werkplaats in 2015 in een afzonderlijke B.V. onder te brengen.

Feitelijk is het museum nu een onderneming (ook op fiscaal gebied), die ook als zodanig moet worden geleid en waarvoor deskundige medewerkers nodig zijn.

Onderdeel van een verdergaande professionalisering is de verbetering van de kwaliteit van de vrijwilligers.

Het bestuur wordt tevens op het gebied van management, fiscale- en juridische zaken, educatieve- en zorgontwikkelingen ondersteund door deskundigen op dat gebied. Deels door vrijwilligers, die over die kennis beschikken en deels door derden.

6.2 Medewerkers

De medewerkers van de stichting bestaan uit vrijwilligers, die zonder enige vorm van betaling hun werkzaamheden verrichten. Veel van deze vrijwilligers zijn gepensioneerd. Zij voeren een breed scala van werkzaamheden uit, als chauffeur, monteur of als kantoor-, museum- of kantine-medewerker. Zij besteden daar tussen de vier en 30 uur per week aan.

6.3 Profilering

Het museum wil zich in de komende jaren duidelijk en herkenbaar profileren binnen en buiten de provincie Friesland. Zij streeft naar een gemiddeld aantal van 2.000 bezoekers per jaar aan het einde van de beleidsperiode. Zij wil dit bereiken door een duidelijke externe communicatie, deelname aan evenementen op toeristisch gebied, het onderhouden van een actuele website en het zoeken naar publiciteit via de media. Het museum wil uitgroeien tot een wezenlijke toeristische en economische factor, die op steun en sponsoring van overheden, fondsen en het bedrijfsleven kan rekenen.

6.4 Huisvesting

Een permanente en veilige huisvesting is een belangrijk beleidsdoel. In deze beleidsperiode blijven wij op de huidige locatie.

6.5 Financiën

De kosten van huisvesting, ICT, energielasten, onderhoud van de collectie etc. zijn zodanig dat deze normaliter door de opbrengsten worden gedekt.

Het huidige economische klimaat is, gelet op de ontwikkelingen in vele bedrijfssectoren, minder rooskleurig dan vijf jaar geleden. Dit heeft rechtstreeks invloed op de financiële middelen van het museum. De bijdragen van sponsoren en de reclame-inkomsten blijven redelijk stabiel.

Er wordt geen entree geheven voor de toegang tot het museum.

Het museum is voor het grootste deel afhankelijk van de inkomsten uit giften en donaties. Daarnaast kan zij nog beschikken over de volgende inkomsten:

- catering: het verstrekken van koffie, thee, frisdranken en maaltijden
- inkomsten uit de museumwinkel, waar boeken, modellen etc. worden verkocht
- vrijwillige bijdragen van bezoekers bij het museumbezoek
- bijdragen donateurs
- giften en legaten
- sponsorbijdragen van bedrijven
- reclame-inkomsten
- stalling van vaar- en voertuigen ten behoeve van derden BV?
- verhuur van loodsen aan andere bedrijven
- ter beschikking stelling van de museumruimten voor vergaderingen, jubilea en andere festiviteiten